

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea. (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagyotestéri 4 Telefon: 360

Ára 1 lej

IV évfolyam 72 sz

1935. MÁRCIUS 13

Szerda

Simon angol külügyminiszter mégis Berlinbe megy

A francia sajtó a Szovjettel való megnemtámadási szerződés megkötését sürgeti, míg az egyik kiváló francia külpolitikus német orientációt követel

London, március 11.

A londoni Daily Telegraph diplomáciai jelezőjének értesülése szerint, németkormány körök között az angol kormánytól, hogy Hitler egészségi állapota lehetővé teszi, hogy Sir John Simon március 25-e táján Berlinbe menjen. Ugyanekkor Majszky londoni szovjet nagykövete is a kormány tudomására hozta, hogy Litvinov reméli, hogy Eden lord látogatása ugyancsak március 25-re esik.

Az angol alsóház hétfői véderő vitája a sajtó érdeklődésének központjában áll. A lapok külpolitikai szempontból fontosnak tartják a vita mérséklését és óva intik a munkáspártot, hogy azt kiélezze.

Párisban hasonlóképpen érdeklődéssel várják az alsóházi vitát és az Echo de Paris

reméli, hogy a vita után is minden terv megvalósul. A lap sürgeti Eden főpecsétőr moszkvai és varsói útját és annak a véleménynek ad kifejezést, hogy Németországnak most már nyíltan állást kell foglalnia. Az Ouyre nem sok reményt fűz a tárgyalások kimenetelére és úgy véli, hogy leghevesebb eljárás lenne Németországot és Lengyelországot kihagyva

és megnemtámadási szerződést kötni a Szovjettel és Csehszlovákiával.

A szerződést azonban úgy kell megkötni, hogy

Németország és Lengyelország mindig beépíthessenek s kerülni kell azokat a pontokat, melyek kihívásnak számíthatnának.

Ugyanakkor Lengyelországot vissza kell

vonnai a francia külpolitikai érdekszférájába.

Páris, március 11.

Louis Bertrand a Francia Akadémia tagja, a Liváló külpolitikus cikket írt az egyik párisi lapban, melyben élesen kikel a ország Szovjet orientációja ellen és Németországgal való szoros barátság mellett foglal állást.

— A helyzet éppen olyan mint 1914-ben írja többek között Bertrand — mert Olaszország és Anglia nem tudják megvédeni Franciaországot, sőt Anglia már Szovjet orientációt keres. A Szovjet viszont éppen olyan ismeretlen terület, mint a volt cári Oroszország és katonai szempontból pedig nagyon kétes értékű.

Végül is német barátkozást sürget.

Végső leszámolásra készül Kondylis tábornok a görög felkelők ellen

Családok ezreit tette tönkre a második hete tartó polgárháború

Athén, március 11.

Tegnap Kondylis tábornok vezetése alatt álló kormánycsapatok légi hadereje teljes erővel bombázta Seres városát és állomását. Különösen a kaszárnyákban tettek nagy pusztításokat. A felkelők azzal feleltek a bombázásra, hogy nehéztűzekkel a kikötőben horgonyzó görög hajókat kezdték lövöldözni, mire a kormánycsapatok abbahagyták a seresi bombázást.

A belgrádi "Politika" szerint a kormánycsapatok szombaton délelőtt Kukus mellett győzelmet arattak a forradalmárok felett. Ezután háromszáz felkelő kegyelemre megadta magát.

Athén, március 11.

A görögországi helyzet nagyjában változatlan, habár a kormány egyetemes hírei a kormánycsapatok előnyomulásáról számoltak be. Párisban úgy tudják, hogy

Kondylis tábornagy egységes szárazföldi

di és tengeri támadást akar a felkelők ellen intézni és valószínűnek látszik, hogy ez a támadás megtörténik a felkelők erejét.

Politik párisi görög követ nyilatkozott az Excelsior munkatársának a forradalom hátteréről és indítóokról. Politik szerint a

kormány régen tudta, hogy katonai körök összeesküvést készítettek elő, de lebecsülte a készülődés erejét. Így aztán teljesen meglepetésszerűen tört ki a lázadás.

A görög kormány nagyon sajnálja, hogy a forradalmárok felrobbantották a Strimon folyó gátjait, mert ez a gát egy hatalmas vidék jólétét szolgáltatta volna és éppen Venizelos építette 100 millió drachma költséggel.

Most, hogy Venizelos felrobbantatta az építményt sok ezer családot juttatott a tönk szélére.

Bucurestii hírek szerint a tengerészeti minisztérium megtiltotta a román kereskedelmi hajóknak, hogy utjukban görög kikötőt érintsenek és ott lerakódjanak.

Titulescu Moszkvába utazik A külügyminiszter Eden angol főpecsétőrrel egyidejűleg érkezik a szovjet fővárosba

A bucurestii sajtó néhány héttel ezelőtt már felröpitette a hírt, hogy Titulescu külügyminiszter Moszkvába utazik. A Curentul most újból foglalkozik a külügyminiszter látogatásának lehetőségével és azt írja, hogy Osztrovsky szovjetkövet Bucurestibe való visszaérkezése után Titulescu utra kel és Eden angol főpecsétőrrel egyidejűleg Moszkvába.

Bucuresti, március 11.

A 300 nyereményes tombola 18. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a 300 nyere-
ményes tombolán

1935 február 24 - március 26

A NAP

Beavatott politikai körök

döntik el a világ sorsát, ezt minden újság-
olvasó és az életet nyitott szemmel néző
ember könnyen megállapíthatja. Beavatott
politikai körök azonnal tudják, hogy mi
rejlük egy-egy államférfi utazása, tárgyalá-
sa, betegsége mögött. Beavatott politikai
körök jó előre megmondják, hogy Spanyol-
országban, Délamerikában, Görögországban,
vagy a világ más-más pontján hol, mikor és
miért lesz forradalom, kormányválság vagy
háború. A beavatott politikai körök rend-
szerint nagyszerűen vannak informálva oly
dolgokról, amelyek a külszák mögött tör-
ténnek, annyira biztosak a dolgukban, hogy
legtöbbször olyan eseményekről, következ-
ményekről is tudnak már amelyeket még
maguk az események előidézői főszereplői
sem tudhatnak előre.

Ha valaki azt mondaná, hogy: akko-
rát nem is ér semmit a beavatott politikai
körök információja — téved. Mert azok a
bizonyos beavatott politikai körök igenis jó-
tudják, hogy mindaz, amit ők előre tudnak
már, ho' bizonyossággal be is fog következ-
ni, még akkor is, ha hivatalosan cáfolják
információikat, sőt ebben az esetben még
biztosabban. Ha maga az események előidé-
zője nem is látja tisztán a jövőt, a beava-
tott politikai körök exponensei ot leseked-
nek a háttérben és éppenugy, mint a kártya-
játékok kibicsei, jobban tudják, jobban lát-
ják, hogy mit kell tenni, mint az, aki a kár-
tyákat keveri és közben tartja.

Mindezek után pedig méltán fejmerül-
het a kérdés, kikből állanak ezek a beava-
tott politikai körök, hogy így mindent tud-
nak, sőt mindent előre és mindent jobban
tudnak, mint az erre hivatottak. Maguk a
vezető politikusok nem tagjai ezeknek a ti-
tokzatos köröknek, hiszen számukra egé-
nyelmentlenebb a beavatott politikai körök
ténykedése, az a kiálhatalan kibicsemoo
ahogyan a világba kiáltják, az ellenfél előtt
elárulják a kártyákat már akkor, amikor
ezeket jóformán maga a játékos sem ismeri.

Igen, pletykálnak ezek a beavatott po-
litikai körök és pletykáikból gyakran a leg-
nagyobb bel- és külpolitikai bonyodalmak
keletkeznek. A beavatott politikai körök az-
onban nem retirálnak, sőt... Jól tudják,
hogy igen gyakran rajtuk fordul meg em-
berek ezreinek, sokszor az egész emberiség-
nek sorsa, sőt azt is tudják, hogy nélkülük
még sem történhetnének azok a bizonyos
világrongató események, melyeket a beava-
tott politikai köröknek minden lében való
kanálkodása nélkül szépen, csendben és
mindenki egyforma melegegedésére lehetne
elintézni.

A beavatott politikai körök azonban
nem nyugozanak. Nem mennek be abba,
hogy nélkülük is meg lehet, sőt nélkülük
sokkal jobban meg lehetne a világ. Nem áll-
nak ki a világ elé, nem kiabálják ki nevei-
ket, illendően meghúzódnak a sötétségben,
amelynél sötétebb csak a beavatott politikai
körök tagjainak fekete leika lehet és onnan
irányítják, to'ogatják a világ csuf kulisszáit.
Nem tu'zunk, ha azt állítjuk, hogy az élet
csak azért nehezedik oly nyomaszó sullya
az emberiségre, hogy a beavatott politikai
körök tagjainak igaza legyen.

2

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. MÁRCIUS 13.

Merénylettől féltik az angol gyarmalági minisztert

London, március 11.
Tegnap este az angol fővárosban riasz-
tó hírként kelt szárnyra, hogy Thomas gyar-
malági miniszter ellen merényletet készí-
nek elkövetni. A hír szerint egy csoport
skót indult el Skociából, hogy meggyilkolja

Thomas miniszter. A rendőrség a hír vétele
után meggyőződött arról, hogy Thomas mi-
niszter még él, azért erős felügyelet alá he-
yezte azt az épületet, ahol Thomas minisz-
ter lakik, valamint személyére is nagyobb
gondot fordítanak.

Revolverharc a bírósági tárgyalóteremben a nége- rek és a rendőrség között

Csikágó, március 11.
Csikágóban véres harc keletkezett a ne-
gerek és a rendőrség közt. Egy uccai vere-
kedésből kifolyólag több néger a vádlottak
padjára helyeztek. Amikor eljött a tárgya-
lás ideje és a teremőr elővezette a lehe-
tő tanukat, a teremben tartózkodó többi nége-
rek elővették revolverüket és lelőtték a ter-

helő tanukat. Páratlan jelenet következett
ezután, a

rendőrök is elővették a revolvert és a
négerekre lőtek, akik meg a bírósá-
got vették célba. Rövidesen nyolc halott és
husz sebesült feküdt a terem padlóján.
A vádlottak a zűrzavarban megszöktek.
Kézrekerítésükre megindult a nyomozás.

Megkezdődött az új sorsjáték! Még 3 nap!

Vásároljon vagy rendeljen postán sorsjegyet a

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-nál

Oradeai fiók: Bulev. Regele Ferdinand 11.

Diszkrét kiszolgálás.

Leánykereskedők garázdálkodnak Careiban Bucurestibe szöktettek egy 17 éves urilányt

Carei, március 11.
Tegnap reggel kísért szemű asszony á-
lított be a carei rendőrségre, ahol zokogva
adta elő, hogy 17 éves lánya eltűnt. Az ass-
zony özv. Szilágyi Simonné előadta, hogy
szombaton délután lánya azzal ment el ha-
záról, hogy barátnőéhez megy és csak ké-
sőbb jön haza. Az anya azonban egész éjje-
liába várta haza leányát. Másnap reggel
kétségbeesve elment a barátnőhöz, aki meg-
lepetve mondta, hogy már napok óta nem
találkozott a fiatal leánnyal.

A rendőrség az asszony elbeszélése alap-
ján megindította a nyomozást és megállá-
pította, hogy a

fiatal, alig 17 éves leány lánykereske-
dők karma közé került.

Néhány nappal ezelőtt megjelent Careiban
egy feltűnően öltözött fiatal ember, aki fia-
tal lányokkal kötött ismeretséget. A fiatal
ember Szmoenszki Victor néven mutatko-
zott be. Mint kiderült, nem egy leánynak
fényes színházi állást ígért, ha vele megy
Bucurestibe. Ugy látszik özv. Szilágyi Si-
monné leányát sikerült ezzel elszédíteni,
mert mint a nyomozásból kiderült, a

leány és a fiatal ember szombaton dél-
után felszálltak a Bucuresti felé induló
gyorsvonatra.

A rendőrség kiadta a körözést a fiatal em-
ber és a leány ellen.

Az utolsó korzikai bandita vége

Spadat, a hírhedt korzikai rablóvezért hosszas nyomozás után elfogták és a Bastia
esküdtszék elé állították, ahol számos gyilkossága miatt halálra ítélték. Bastia sor-
zatos rémtettei állandó rémületben tartották a korzikai lakosságot, sőt a szigeten po-
litikai befolyása is volt.

A kisebbségi szerződés telmondása után

Lengyelország kilép a Népszövetségből?

Eles lengyelelles hangulat uralkodik Angliában

Genf, március 11.
Az angol alsóház 14 tagja és hat közéleti politikai személyiség memorandumot terjesztett a Népszövetség elé Lengyelország ellen, mely megszegte a versaillesi szerződés hetedik szakaszát. A lengyel kormány ezáltal kényelmetlen helyzetbe került, mert kiderült, hogy Lengyelország nem tartotta a Népszövetségnek 1934-ben tett ígéretét, hogy a kisebbségi kérdést pártatlanul fogja megoldani. Ugyanis az angol diplomatáknak tudomásukra jutott, hogy a lengyel kormány munkatáborokat létesített és ezekbe csakis ukránokat helyezett el, ezzel megsértve a békeszerződés ide vágó szakaszát.
Hir szerint Lengyelország már készen áll a felettre és ki fogja jelenteni, hogy ő még

a decemberi ülésszakon kijelentette, hogy felmondja a kisebbségi szerződést és úgy fogja megoldani saját kisebbségének sorsát, ahogy ő legjobbnak látja.

Lengyelországnak ez a válasza válságos vihart fog előidézni a népszövetségi körökben, annál is inkább, mert szinte világosan látják, hogy

Lengyelország csak ürügyet keres arra, hogy kilépjen a Népszövetségből és így megszabaduljon minden kötelezettségétől.

Angliában Lengyelország ellen a hangulat igen forró. Egyesek megtorló intézkedések rő is tárgyaltak már. Kétségtelen, hogy Simon angol külügyminiszter varsói útja ele szinte legyőzhetetlen akadályok torlódtak.

Védje bőrét a tavaszi nap káros hatásától a Floreal napfény puderral!

Crémek közül használjon Floreal crémét, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt — Floreal I. számú krém napra pudert alá az arc finomítására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák eltüntetésére Floreal II. számú krém esteli használatra: szeplő, pattanás, málfoltok, mitesszerek teljes és tökéletes eltüntetésére Fő erakat: Pap Drogueria Oradea, Reg. Ferdinand 11.

Benzin helyett

Kukoricacsutkával is lehet az autót hajtani

Két magyar mechanikus szenzációs találmánya

Budapest, március 11.
Szenzációs találmányon dolgozók hónapok óta két budapesti mechanikus, névszerint Prohászka László és Streichhammer Antal. Olyan autó előállításán fáradoznak, amely nem benzin, hanem kukoricacsutkával fejlesztett gáz hajt.
A két feltaláló ugyanis megállapította, hogy a kukoricacsutka kitűnő hajtógáztartalommal rendelkezik és 30 csutkából annyi gázt kap az autó,

hogy legalább 80 kilométeres utat tenel meg.

A találmánynak különös értéke az, hogy minden benzinnel hajtott autó könnyen átalakítható "kukoricacsutka-autóvá". A kísérletek máris előrehaladott állapotban vannak és a két feltaláló a rövidebb időn belül utnak indítja kukorica-autóját, amely tudományos körök rendkívül nagy érdeklődéssel várnak. Annál kevésbé örülnek az új autónak a benzinkereskedők.

Kettős rablógyilkosság Jasi közelében

Három ismeretlen bandita ágyában agyonszurta a falu leggazdagabb emberét és leányát, majd kirabolták a házat

Iassi, március 11.
Borzalmas kettős gyilkosság történt a Iassi melletti Borcea községben. Ismeretlen egyének éjnek idején behatoltak a község egyik dúsgazdag parasz gazdájának házába és meggyilkolták a gazdát és leányát, majd kirabolták a házat.

Tegnap éjjel Borcea község főuccáján borzalmas sikoly szakította meg a csendet. Az emberek rémülettel szaladtak ki házaikból, mert egy asszonyi alak hiányos öltözetben, mezítelán szörnyű kiáltással szaladt a falun végig.

Meggyilkolták az uramat és a lányomat. Azonnal közrefogták a falusiak és felismerték az asszonyban Paccusta Joan gazda feleségét. Előkerültek a csendőrök is, akik a falusiakkal együtt a gazda háza felé szaladtak, azonban a ház akkorra már üres volt, csak a megremült cselédség állt a kapuban. A csendőrök az

ajlózobában a vágott nyakkal találták meg Paccusta Joan és 22 éves leányát.

Az asszony szaggatott hangon előadta, hogy 11 óra után arra ébredt, hogy férje ordítani kezd. A lakószoba ajtaja mellett aludt az asszony, aki rémületében kiugrott az ablakon. Nem látott több semmit. A csendőrség megállapította, hogy a betörők ágyában szurták meg az aivó gazdát, aki a fájdalomra feledt, de felugrani már nem volt ideje, mert megkapta a második szurást is. Ez a att menekült el az asszony. A leány után akart szaladni, de a gyilkosok a lányt utóérték és őt is leszúrták.

A csendőrség megállapította, hogy a gyilkosok legalább hárman voltak mert a hában három különböző lábnyomot találtak. A rablógyilkosok elvittek 280.000 lej készpénzt és több ékszert. Erélyes nyomozás indult meg a rablógyilkosok kőzrekerítésére.

Szabadlára helyezték Mexikó katolikus érseket

Mexiko, március 11.

Megirtuk, hogy a mexikói hatóságok le tartóztatták D'az mexikói érseket, akit államellenes tevékenységgel vádoltak. Az ügyben a vizsgálat most nyer befejezést, melynek eredményeként az érseket szabadlára helyezték, de kötelezték arra, hogy 100 peso pénzbírságot fizessen a válsággyakorlatra vonatkozó törvény megsértése miatt.

Ujabb súlyos bányászerecsétlenség Baia-Maren

Baiamare, március 11.

Az Aurum bányatársaság tárnáiban ismét súlyos és könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. Ezúttal a valeaborcutuili tárnákban történt a baleset, ahol egy nagyobb munkáscsoport dolgozott a 130 méteres mélységben levő Sura-tárnában. Munkaközben a tárna fala beomlott és a több mássa suyu értőmeg maga alá temette a munkásokat. Tizenkét munkást eszméletlenül húztak ki az ércsmb alól. Lábás Ernő 24 éves, Kosztin György 25 éves és Russ Alexandru 24 éves bányászokat be szállították a baiamarei kórházba, a többieket — akik könnyebb sérüléseket szenvedtek — lakásukon ápolják.

Lábás és Kosztin álapota a kórházban válságosra fordult. A csendőrség bevezetett a nvmozást.

A villamos elé ugrott egy budapesti hadirokkant

Budapest, március 11.

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap délután a budapesti Teréz-köruton. Két óra táiban nagy sebességgel haladt végig a köruton az egyik 6-os számú villamos, amikor a járdáról egy negyven év körüli férfi az utasreohant és mielőtt megakadályozhatták volna, a villamos elé ugrott. A kocsivezető már nem tudott fékezni és a kerekek teljesen összeroncsolták az ismeretlen ember testét. Ruháiban semmiféle írást nem találtak, csupán a ka'apjában volt egy F. J. monogram és a gomblyukában egy hadirokkant jevény. A holttestet a bonctani intézetbe szállították, egyben megindult a nvmozás az ismeretlen kletének megállapítására.

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

Bucuresti. 13.03: Gica Jonescu Mircea zenekara hangversenyez, 18: Gramofon 20 és 20: Hires énekesek (h. lemezek), 21.05: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye, 23.15: Közvetítés a Maxim-é'teremből.

Budapest. 7.45: torna. Utána: hanglemezek, 11: Hírek, 11.20: Felo'vasás, 11.45: Felo'vasás, 13: Időjárásje'entés, 13.05: Lovassy Edit éneke, Wolf Endre hegedű, 13 és 30: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárásje'entés 14.30: Weidinger Ede szalonzenekara 15 és 40: Hírek, é'emiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek, 17.10: Asszonyok tanácsadója, 17.45: Hírek, 18: Jávorka Sándor dr. előadása, 18.30: Bianco Miari zongoráz'k 19.10: Francia nyelvtanítás, 19.40: Dr. Szanmlk-lóssyné Bankó Julia és Thege-Gerber Miklós szerzeményei, Kisér Vidák József és csi gányzenekara 20.50: Kis Szinpad 22: Zasio Lili grófnő éneke, zongorakisérettel 22.40: Hírek, 23: Budapesti Hangverseny Zenekar Szünetben: idő'arásje'entés, 24.20: Rappanin olasz jazz és jambozenekar 1.05: Hírek

3. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 13.

A POTYAUTAS

56

Eszrevettem, hogy valamennyi utas a kapitány, vagy mr Stuart asztalánál ült. De höggyünk még egy üres asztal állt, körülötte székekkel.

— Csak két asztalnál szoktak teríteni? — kérdeztem a doktort.

— Az a harmadik mr. Hawks asztala — mosolygott a doktor. — Mivel nincs anyagi utasunk, hogy mind a három asztalnak jutna, a fősteward a jobbik eszére hallgatott és mr. Hawks asztalát üresen hagyta. Hawks első tiszt a hajón és igazán kitűnő ember, nagyon érti a dolgát, de nagyon komor és hallgatag. Stuart ellenben jó fiú és kedélyes. Az utasok mindig jól mulatnak az asztalánál.

Odavillantottam mr. Stuart asztalához.

— Ugy látom, most ott sincs valaki nagyon jó hangulat — jegyeztem meg.

— Persze, — válaszolt — bőlintott a doktor. Ilyen rossz utunk még nem volt. Ezek a szörnyű gyilkosságok egész utra lönkre tették az utasok hangulatát.

— Azt hiszem ma, a kapitány sem lenne sokkal barátságosabb házigazda, mint mr. Hawks — mondtam. — Lehet, hogy egyáltalán nem is jön le a reggelizéshez és taán ez a legokosabb, amit tehet.

— Oh, egészen bizonyosan lejön — biztosított a doktor. — Minden étkezésem ott van, hacsak komoly viharba nem került a légkajó. Ez a kis eső egyáltalában nem zavar bennünket. Meglátja, hogy azonnal itt lesz.

A reggeli kitűnő volt. Mialatt a steward éppen bennünket szolgált ki, Finch kapitány csakugyan megjelent és leült helyére, az asztalfőn. Nagyon szórakozottnak és rosszkedvűnek látszott, de mégis mosolyt erőltetett az arcára, amikor a körülötte ülők köszöntőtek.

Hand már abba hagyta az evést és láttam, hogy türelmetlenül figyel, mikor készülök el én is. Azután hirtelen a kapitányhoz fordult. Mintha csak általános jeletörkénnek, egyszerre mindenki elhallgatott az ebédlőben.

— Ez a potyautas nagyon sok fejtörést okoz nekem — szólalt meg Hand csendő, tiszta hangon.

A kapitány letette a kanalat. Elcsillantással nézett Handre.

— Ugy? — kérdezte kurtán.

— Igen — bőlintott Hand. — Nemrégiben fölkerestem és abból, amit nem akart megmondani arra következtek, hogy később majd nagyon sok használhatót fog nekünk elárulni.

— Nem szeretem, ha rejtvényekben beszélnek hozzám! Ha azt akarja hogy meg is értem, beszéljen, kérem érthetőbben.

— Parancsára. Ugy vettem észre, hogy Miguel egészen megváltozott. Most tudni akar arról, amit előzőleg már elismert. Én szinte arra gyanakszom, hogy valami fölkereste és azt tanácsolta, hogy ne adjon nekünk további fölvilágosításokat.

— Nevetséges ötlet.

— Én más véleményen vagyok kapitány ur. A következő élesem nemcsak arra építem, amit Miguel mondott. Hanem az egész viselkedésére. Részletesen kitérdeztem és tisztán érzem, hogy legszívesebben megvallaná az igazságot, de az utolsó percben mégis inkább hallgatott, mert észbe jutott, hogy mihe figyelmeztették. Ez az ember hallatlanul makacs. De azért, azt hiszem mégis sikerült mondanom neki egyet-mást, ami szöveget ütött a fejébe, úgy hogy idővel talán mégis jobb belátásra tér. Ugy tervezem, hogy ma délután ismét fölkeresem. Megvan a véleményem erről az emberről és remélem, hogy ma délután vallomással igazolni fogja föltevésemet.

(Folyt. köv.)

"ERDELI HÍRLEK" 1935. MÁRCIUS 13.

Tragédia a párisi lengyel követségen

Le akarta szurni a rendőrt -- önmagát szurta agyon a lengyel szélhámós

Páris, március 11.

A párisi lengyel konzulátuson különös eset történt. Megjelent a konzulátus épületében egy lengyel ember, aki arra kérte az egyik tisztviselőt, hogy vegyen tőle lengyel pénzt. A tisztviselő mindjárt az első pillantásra megállapította, hogy a zloty hamis. A

konzulátuson szolgálatot teljesítő rendőr le akarta tartóztatni a szélhámost, aki kést rántott és a rendőr felé szurt. A kés nem taált, ellenben a szélhámós úgy szurt véletlenségből saját maga felé, hogy felhajtotta saját hasát. A kórházban iszonyú szenvedés közt halt meg.

SPORT

A magyar ligabajnokság eredményei

Budapest, március 11.

Az elsőosztályú magyar ligabajnokságban szombaton délután az Újpest az Attilával játszott, melyet szép játék után 4:2 arányban győzött le. Ugyancsak szombaton délután került lebonyolításra a Szeged-Budai 11 mérkőzés is, melyet a nagyobb technikájú szegedi csapat nyert meg 4:0 arányban. A bajnokság vasárnapi eredményei a következők:

Ferencváros-Boeskey 1:0 (1:0) Komplet csapatával indult Debrecenbe a Ferencváros, hogy felvegye a küzdelmet a Boeskeyval, mely Markost és Telekit — két legjobb játékosát — nélkülözni volt kénytelen. A tartalékos debreceni csapat még így is kemény ellenfélnek bizonyult és csak a véletlen szeszéye folytán tudta a Ferencváros minimális gólkülönbséggel legyőzni. Az első félidőben a Boeskey támadott többször, sőt mindjárt az első percekben Bör II gólt is lőtt a Ferencváros kapujába, amit azonban a bíró esállás miatt nem ítélt meg. A mérkőzés egyenlően érvényes gójt és így a Ferencváros győzelmét Sárovi szerezte meg.

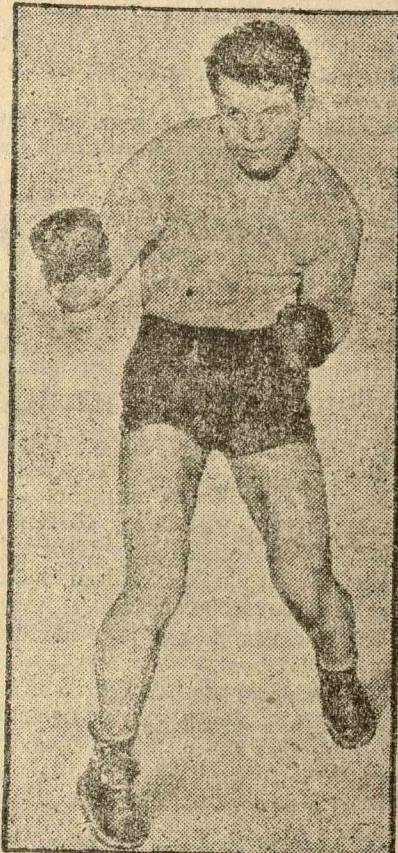
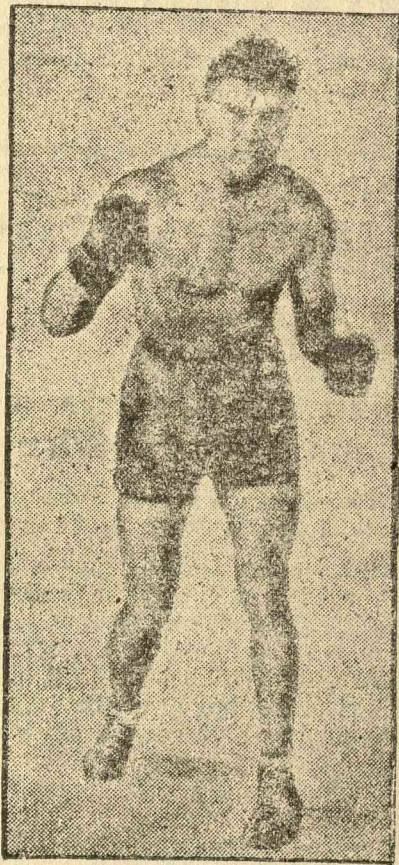
csapata részére az első félidő 19. percében.

Hungária-III. kerület 2:1 (0:1). A Hungária csak igen nehéz küzdelem után tudott győzelmet érni, sőt a vezetést a budai csapat szerezte meg büntető rúgás révén, melyet Hires érvényesített góllá. A második félidő 10. percében Cseh kiegyenlített, majd a 35. percben szintén büntető rúgásból Cseh beállítja a végeredményt.

Phöbus-Soroksár 3:0 (1:0). A mérkőzés sáros, mely talajon folyt le és körülbelül egyenlő erők küzdelmét mutatta. A mérkőzésből a szerencsésebb Phöbus került ki győztesen.

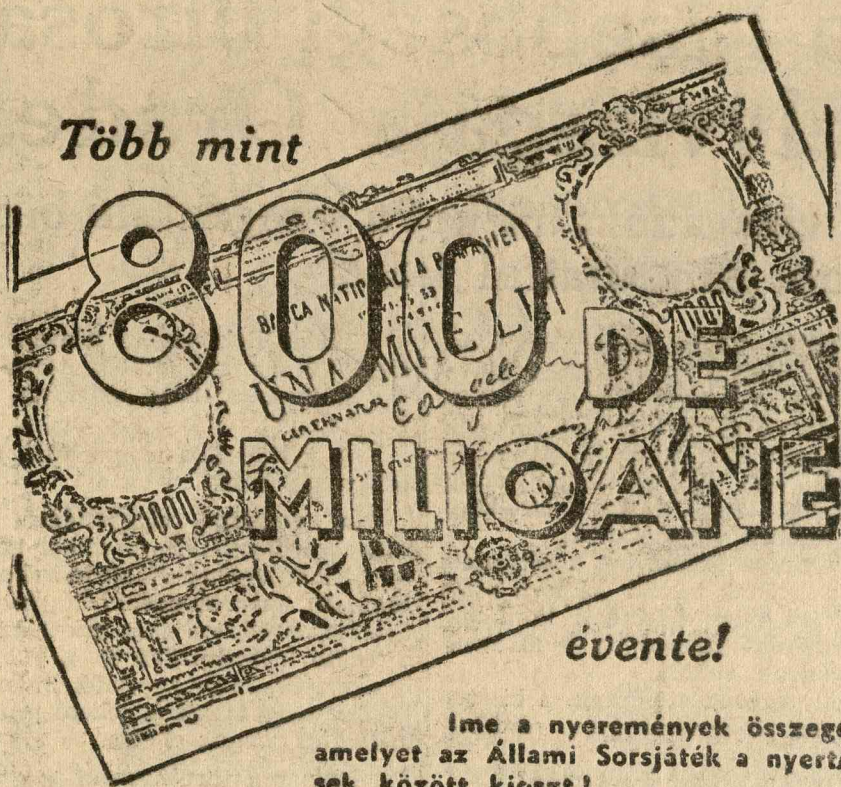
Kispest-Somogy 3:2 (2:1). Mindvégig érdekes és különösen a második félidőben lendületes küzdelem után a tempót jobban bíró Kispest csapata vitte a pálmát.

A szombat-vasárnapi forduló után a magyar ligabajnokság a következőképpen fest: 1. Újpest 22 pont, 2. Hungária 21, 3. Ferencváros 21, 4. Szeged 15, 5. Kispest 15, 6. Phöbus 13, 7. Attila 13, 8. Boeskey 12, 9. Soroksár 12, 10. Budai 11, 11 pont, 11. III. kerület 10 pont, 12. Somogy 3 pont.

Max Schmeling és Steve Hamas

küzdöttek vasárnap Hamburgban a nehézsúlyú boxvilágbajnokság elődöntőjében. A mérkőzést Schmeling külföldi győzött ellenfele fölött a 9.ik menetben és így a világbajnokságért Schmeling és Max Baer fognak küzdeni.

Ekkora összegből amelynek a nagyságát az ész nem tudja pontosan felérni, az Ön sorsjegyének bizonyosan jelentős rész jut. Aká a sorsjátékon játszik, március 15-től kezdve minden havi húzáson részt vesz, amelyeken számos millió nyereményt osztanak ki. Egy negyed sorsjegy, amely mindössze 200 leibe kerül, egy milliót nyerhet. Egyetlen más vállalkozás sem hozhat nagyobb és biztosabb hasznot. Minden negyed sorsjegynek két száma van, egy száma a törzssorsjegynek és egy a mellék-sorsjegynek, tehát kettős esélye

Amint az a február 15-iki húzáson bizonyosodott, mindkét szám nyerhet, miáltal nemcsak az esély, hanem a nyert összeg nagysága is növekszik. Döreség lenne, ha annyira kecségető szerencsét — a Sorsjátékon nyerni — feladna, amikor az egész világ meggyőződött a nyeremények szép elosztásáról és azon előnyökről, amelyeket az új terv nyújt.

Gondolja meg: mindössze 200 leivel résztvesz egy fantasztikus összeg, több mint 800.000.000 lei szétosztásában.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia
	Casa de Pastrare Generală din		Institutul Comercial de Credit
	Arad S. A.	Oradea	Banca Dacia
Brașov	"Fortuna" Alex. Enkelhardt	Tg. Mureș	Union
Cernăuți	Banca Comercială Națională	Timișoara	Ernest Révész
	Banca Oehlgesser & Horowitz		Banca Centrală
	Alfred Noe		Banca de Scout
Cluj	Banca Hiescu		Banca Timișoarei

Belpolitikai viharok Franciaországban a katonai szolgálati idő felemelése miatt

Flandin miniszterelnök megkezdte a békéltető tárgyalásokat a jobb- és baloldal között

Páris, március 11.

A Temps közli annak a törvényjavaslatnak a szövegét, melyet a hadügyminiszterium a katonai szolgálati idő két évre való felemeléséről akar a parlament elé terjeszteni. A törvényjavaslat — mint Párisból jelentik — ismét felkavarta az egyideiglenes szunnyadó politikai ellentéteket. A kormány jobboldali tagjai azt óhajtják, hogy az egy éves szolgálati időt, véglegesen két évre helyettesítsék, míg a radikális párt kívánsága az, hogy ezeknek a rendelkezéseknek

csak átmeneti jelleget adjanak. A radikális párt magatartása érthető, hiszen az egy éves szolgálati idő bevezetése annakidején radikális kormány nagy politikai sikere volt. Flandin miniszterelnök eleget akar tenni, nehéz helyzetben van és már megindította az egyeztető tárgyalásokat.

A radikálisok állítólag hajlandók állásponthibából engedni, ha eleget tesznek más természetű kívánságaiknak. Ez a kívánság azt célozza, hogy a

négy évre szóló képviselői megbízást hosszabbítsák meg még 2 évvel.

Az Echo de Páris úgy tudja, hogy a szenátus régebben nem volt hajlandó megszavazni ezt a törvényt, de a két éves szolgálati idő jelenében, most már a

szenátus is beleegyezik a képviselői mandátumok meghosszabbításába.

Ezzel a francia belpolitikai béke ismét helyre állna.

Gurul a rubel

London, március 11.

Német forrásból származó hírek alapján arról írnak az angol lapok, hogy a Szovjet központi tanácsa 4 és fél millió rubelt szavazott meg a külföldi kommunista szervezetek támogatására. Ezt a pénzt nagy részben a francia és gyarmati kommunista pártok kapják meg.

Leártóztattak egy sikkasztó beiusi fiatalembert

Oradea, március 11.

A pályaudvari rendőrség szombaton este lefogta Dan Leontin 21 éves fiatalembert abban a pillanatban, amikor a Satumara felé induló vontra akart felszállni. A fiatalember ellen a görög keleti püspökség tett feljelentést, mert nagynénének, egy beiusi lelkész özvegyének nyugdíját fejtette és elköltötte. A sikkasztó fiatalembert átadták az ügyészségnek.

Izgalmas harc a betörővel

Oradea, március 11.

Rendkívül izgalmas betörési kísérlet ügyében indította meg a nyomozást az oradeai rendőrség. Tóth Károly elektrotechnikus feljelentése alapján. Tóth tegnapelőtt az esti órákban a Hilaria ucca 13 alatti lakása felé tartott és amikor belépett a szobába, a

sötétben egy ismeretlen alak fejbevágta majd fojtogatni kezdte.

Tóth azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem birokra kelt támadójával, majd a kezéigébe eső székkel fejbevágta támadóját, aki erre elmenekült. A rendőrség most keresi a betörőt.

Nagysikerű tarsangi mulatságok Sacuenin

Sacueni, március 11.

A város intelligenciája színiültig megtöltötte a Fürdő-vendéglő nagytermét, hogy a jótékonykodás oltárán áldozzon. Az özv. Gróf Stubenberg Józsefné vezette a attáló Caritas minden évben többszáz szegényt juttat meleg ruhához, élelemhez és így a nagyközönség részéről meg is érdemelnek minden támogatást.

A műsort Hágen Ferenc esperes bevezető szavai nyitották meg, majd az iskolás gyermekek Jancsi és Juliska gyermekmeséjét játszották. A rendezés nehéz munkáján dr. Stettner Jánosné és Baász Magda osztottak. A háziasszonyi tisztséget Sacueni úri társadalmának színe-java viselte. A bál nagyszerű hangulatban csak a késő reggeli órákban ért véget.

A Polgári Olvasó Egylet szintén műkedve előadást rendezett, Szigligeti Ede Csikócát adta elő Galamb Irénke és Bán László kiváló alakítást nyújtottak, de a többiek is mind elsőrangúak voltak. A Fürdő-vendéglő hatalmas termeit zsúfolt közönség töltötte meg és tapsolt végig a kitűnő szereplőknek.

„Magus” egerirtószert 120 egér típusátására — — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtószert — 32 Lei
„Pusiol” svábbogárirtószert — 15 Lei
Meg nem felelés esetén tízszeres pénzt adunk vissza.
Viszonylatoknak meg kell elő rabatt!
Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul 2.

Terményárak Oradeán

Buza, 410—420, rozs 330—340, árpa 300—320, zab 300—320, kukorica 250—260.

Időjárás

Enyhülő idő, éjjel azoiban még erős fagy. Változó felhőzet, délkeleti légáramlás.

Megkezdődött a kisebbségi bírósági tisztviselők nyelvvizsgálója Oradeán

Könnyű kérdéseket kaptak a vizsgázók, akiket a vizsgáztató bizottság a legnagyobb jóindulattal kezel

Oradea, március 11.

Az igazságügyminisztérium leirata alapján, ma az egész országban s így Oradeán is megkezdődött a járásbírói- és törvényszéki és táblai kisebbségi tisztviselők nyelvvizsgálója. Oradeán csak a bihormegyei tisztviselők vizsgáltak s nem a tábla körzetében tartózkodó tisztviselők — mint azt először tervezték.

Összesen 56 tisztviselőt állítottak nyelv vizsgára s tegnap reggel kilenc órakor a bizottság elé lépett az első 15-ös csoport.

A bizottságelnöki székében Albert Dumitriu, táblai inspektor ült, míg a bizottság tagjai dr. Fildan Emil táblai inspektor és Anca Sabin, a Gajdu-liceum román nyelv-tanára és Muia táblai főjegyző voltak.

A jelöltek között volt néhány bírósági végrehajtó, városi és megyei tevékenységű, törvényszéki és táblai jegyző és

egyéb tisztviselők. Kilenc órakor kezdődött meg az írásbeli vizsga, melyen Anca Sabin tanár adta fel a tételeket. Ezek a tételek beosztás szerint váltakoztak és mindenkinek munkakörébe való dolgozatot kellett készíteni. Körülbelül egy, egy és negyed óráig tartott az írásbeli vizsga, majd a bizottság megkezdte a szóbeli vizsgáztatást.

A szóbeli vizsga tisztán azt a célt szolgálta, hogy a jelöltek beszéd-készsége nyilvánvalóvá váljon s így a feladott kérdések is lehetőség szerint egyszerűek és mindennapi életbe vágóak voltak.

A jelöltek egyenként lépnek a bizottság elé és Anca tanár teszi fel a kérdéseket:

— Mikor volt utoljára a moziban?

A jelölt válaszol, majd felteszik a következő kérdést:

— Milyen regényt olvasott utoljára?

Livius Rebreanu, a közismert román regény író legújabb művét nevezi meg a jelölt, mire Anca tanár megkérdi, hogy a regény melyik része fogta meg a legjobban.

A jelölt ezt is megmondja, mire a szóbeli véget is ér.

A folyóson cigarettázva, beszélgetve várnak a többiek, hogy mikor kerül rájuk a sor. Nincs izgalom és különösebben senki sem fél, mert mindenki jól bírja az állam nyelvet. Különben is a bizottság összetétele a lehető legkedvezőbb és a jelöltek maguk is mondják, hogy az elnök, valamint a vizsga bizottság tagjai a lehető legnagyobb jóindulattal vannak elteleve.

Holnap a törvényszéki és a táblai tisztviselők vizsgáznak, ezután a járásbírói tisztviselőkre kerül a sor, majd a megyei járásbírók tisztviselői következnek.

A 10 százalékos redukció nem elég

Új bevételi forrásokról kell gondoskodnia az államnak

-- mondja Antonescu pénzügyminiszter. -- Madgearu szerint nem sikerült a költségvetés egyensúlyozása

Bucuresti, március 11.

Victor Antonescu pénzügyminiszter nyilatkozott a párisi Excelsior munkatársának Románia költségvetéséről. Antonescu szerint annak ellenére, hogy a költségvetést minden tárcánál 10 százalékkal csökkentették, ez azonban mégsem lesz elég ahhoz, hogy a deficitet elkerüljék, azért az államnak új bevételi forrásokról kell gondoskodni. Erre már történtek is intézkedések.

A nemzeti parasztpárt ifjai és bucu-

ri tagozata Madgearu elnöksége alatt ülést tartott, amelyen természetesen a numerus clausus-sal foglalkoztak. Madgearu sürgette Vajda álláspontját és kifejtette, hogy bár a nemzeti parasztpárt a román állam segítségére fáradozik, de a problémát nem lehet úgy megoldani, ahogy Vajda akarja.

Madgearu ezután a költségvetésről beszélt. Szerinte a költségvetés egyensúlyozása nem sikerült. Minden újabb adó csak újabb teher a nép nyakára.

Tiszta választásokat ígér Kozma Miklós magyar belügyminiszter

Budapestben megalakult a magyar zsidók nemzeti pártja

Budapest, március 11.

A magyarországi választási harc vasárnap teljes erővel indult meg. Kétezer képviselő jelölt indult a küzdelembe 245 mandátumért. Igen érdekes, hogy Bethlen István nem lép fel Debrecenben, mert nem akarja megtörni a párt debreceni egységét, ezért valószínűleg Nagykanizsán jelölteti

magát, ahol a kormány nem állt vele szemben ellenfeleket.

Budapestben egyébként megalakult a magyar nemzeti zsidók-pártja melynek célja, hogy az egyetemi numerus clausus ellen harcoljon.

Kozma Miklós belügyminiszter kijelentette, hogy a választások tiszták lesznek, mert a kormánypárt így is biztosra veszi győzelmét

Forró vízzel „hűtötte le” unokabátyját a harcias menyecske

Oradea, március 11.

Különös eset történt a közeli Ciuntesti községben. Catuna Zeina fiatal menyecske férje távollétében leforrázta unokatestvérét Cotuna Péterrel, akit súlyos égési sebekekkel állítottak be a kórházba. A harcias menyecskét elállították a csendőrségre, ahol a következő vádemelést tette:

— Férjem, Bóla Ilse elment a közeli

Craiva községbe munkába. En délután elindultam a szomszédokba, hogy eltöltsen az idő, amíg férjem hazaérkezik. Utközben találkoztam unokatestvéremmel, Cotuna Péterrel, aki azt mondta, hogy éppen hozzánk jön. Mondtam neki, hogy nincs itthon az uram, erre ő azt mondta, hogy nem baj, menjek vele vissza és együtt várjuk meg a férjemet.

—Amint beléptünk az ajtón, Cotuna Péter azonnal erőszakoskodni kezdett velem. Figyelmeztettem, hogy jöjön szépen, mert kidobom a házból. Ezzel kimentem a konyhára, hogy a déli edényeket mossam. Oda is kijött utánam és át akarta karolni. Erre én az éppen kezemből levő forróvízzel telt fazekat a fejére borítottam.

Cotuna Péternek az egész arca összeégett. Attól lehet tartani, hogy a porul jár legény mind a két szemérvágást elveszt. A menyecske ellen pedig súlyos testi sértés miatt indult az eljárás.

APRÓHIRDETESEK

Házmasterpár keresetlik jól megnívaható tudás megkiváncsolt. Dorobantilor 12 I. em.

Kifutó leány felvétetik Saguna 4. 2764
Jó megjelenésű, intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynőközléssel. Cim u kiadóban. 2575

Keresek lehetőleg MAV 6 HP. huzatós lokomobilt. Bódó, Rosiori jud. Bihor.

Elveszett a vásárban egy pénztárca Zimmermann Antal névre szóló okmányokkal. Megtaláló jutalomban részesül a kiadó hivatalban. 2772

Fűzőt, haskölöt olcsón készítek. Str. Fabricelor 28. 2763

Elveszett pénztárca ipar és bicikli igazolvánnyal. Megtaláló jutalmat kap Medgyesi István Össztelep 54 ucca 18. 2771

Munkásanyagok kik dobozt borítani tudnak, felvétetnek. Str. Parcului 3. (Grana-ria). 2767

Újságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v. Nagypiac) 1 szám.

Kifutó 16—17 éves jó megjelenésű felvétetik. Hajnal céghez, Reg. Ferd 3. 2769

Fűszerjizlet berendezés eladó. Str. Pantel 1. Hegyorvos mellett Szalay. 2766

Bejárónőnek könnyű helyre elmegyek. Cuza Voda 81. Farkasné. 2765

Vízimalom Beius vidékén bérbeadó. Ertekezni Gergely Oradea, Uzina Electrica.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA